

MEDYA TAKİP DOSYASI

22 Mayıs 2025 Perşembe

İÇİNDEKİLER

TÜRKİYE, ENERJİDE CİDDİ ÜRETİCİ OLDU	3
ÇİN DEN SONRA KANADALILAR NÜKLEER E TALİP OLDU	5
ENERJİDE SÜPER İZİN TORBA KANUNU SEVK EDİLECEK	7
GÜNEŞ VE RÜZGARDA ÜRETİM KAPASİTESİ ARTACAK	8
TÜRKİYE GÜNEŞ ENERJİSİNDE REKOR KIRDI	9
NÜKLEER PATRONU ARAMA MOTORU AMERİKA	10
DİDEM ERYAR ÜNLÜ	11

TBMM ENERJİ KOMİSYONU BAŞKAN KURTULMUŞ, GABAR'I ZİYARET ETTİ

"Türkiye'nin en temel ihtiyacı enerji bağımsızlığı"

Gabar'daki petrol sahasında Şırnaklı gençlerle "Enerjide Bağımsızlık Yürüyüşü" düzenleyen TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Türkiye'nin dünyanın küresel denklemlerinin en önünde yürüyecek bir ülke olarak, en temel özelliklerinden ve ihtiyaçlarından birisinin enerji alanındaki bağımsızlığı olduğunu söyledi.

MARUF BUZCUGİL/GABAR

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, TBMM Enerji Komisyonu üyeleri ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar ile birlikte yıllık ekonomik değeri 2 milyar doları bulacağı belirtilen Gabar'daki petrol sahasında incelemelerde bulundu. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı nedeniyle, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın ev sahipliğinde gerçekleştirilen programda Şırnaklı gençlerin de katıldığı bir kortej yürüyüşü gerçekleştirildi. 100 Şırnaklı genç, 50 metrelik Türk Bayrağını, Esma Çevik Üretim Sahası'na kadar taşıdı. "Enerjide Bağımsızlık Yürüyüşü" olarak düzenlenen etkinlikte konuşan Başkan Kurtulmuş, Türkiye'nin dünyanın küresel denklemlerinin en önünde yürüyecek bir ülke olarak en temel özelliklerinden ve ihtiyaçlarından birisinin enerji alanındaki bağımsızlığı olduğunu söyledi. Kurtulmuş, petrol kuyularındaki üretimin artması yanı sıra doğalgaz kaynaklarının ciddi şekilde gelişmesi ve alternatif enerji kaynaklarıyla birlikte Türkiye'nin ciddi bir enerji üretimi yapan ülke haline geldiğini bildirdi.

"Türkiye boru hatlarına ev sahipliği yapacak"

Bölgedeki krizlerin aşılmasıyla birlikte göç yolları ve transit yollar üzerindeki Türkiye'nin bir çok doğalgaz ve petrol boru hattına ev sahipliği yapacağının altını çizen Kurtulmuş, çalışmalara öncülük yapan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile TPAO yönetimi ve çalışan 3 bin 200 işçiyi kutladı. Konuşmasında Terörsüz Türkiye sürecine dediğinden Başkan Kurtulmuş, "Artık bu dağlarda korku, ölüm değil, bu dağlarda kurşunlar, bombalar değil, bu dağlarda kardeşlik türküleri söylenecek, bu dağlarda hep beraber birlik ve beraberlik şarkıları söylenecek" dedi. 19 Mayıs'ın

önemine de değinen Kurtulmuş; Amasya, Erzurum ve Sivas kongreleri ile birlikte Türkiye'nin milli kurtuluş destanının yazılmaya başladığını, ilk adımın da Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a çıkmasıyla atıldığını kaydetti.

"İhtiyacın yüzde 8'i Gabar'dan"

Törende konuşan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Şırnak Gabar'daki petrol arama ve üretiminin enerjideki en önemli projelerden biri olduğunu vurgulayarak "2021 yılında başladığımız keşif ile bugün 81 bin varil, günlük üretime ulaşarak Türkiye'deki günlük ihtiyacımızın yaklaşık yüzde 8'ini sadece buradan karşılar hale geldik" diye konuştu.

■ Yıllık ekonomik değer 2 milyar dolar

TBMM Başkanı Kurtulmuş, TBMM Enerji Komisyonu üyeleri ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Bayraktar'ın incelemelerde bulunduğu Şımak/Gabar'daki sahalardan elde edilen petrolün yıllık ekonomik değerinin 2 milyar dolann üzerinde olduğu hesaplanıyor. Bölgede 90 yılı aşan bir süredir sondaj ve keşif çalışmaları sürüyor. İlk sondajın 1934 yılında atıldığı bölgede, yeni çalışmalar kapsamında 10 Mayıs 2021'de Şehit Esma Çevik-1 arama kuyusunda petrol keşif gerçekleştirildi. Bu kuyularda üretim 2022 yılı sonunda başlarken, Nisan 2023'te Şehit Aybuke Yalçın Sahası'nda 41 API gravite değerine sahip 600 milyon varillik petrol rezervi bulundu. Böylece bölgede keşfedilen petrol rezervi toplamı 867 milyon varile ulaştı. Günlük petrol üretimi 1999 yılında 59 bin varil iken 2020'de 64 bin, 2021'de 69 bin, 2022 sonunda 80 bin varile çıktı. Diğer bölgelerdeki kuyuların da eklenmesiyle birlikte günlük toplam üretim 135 bin varile ulaştı. Yerli petrol üretimi, toplam tüketimin yüzde 15'ini karşılayacak düzeye çıktı.

NUMAN KURTULMUŞ :

Türkiye, enerjide ciddi üretici oldu

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, 'Türkiye'nin dünyanın küreseldenklemlerinin önünde yürüyecek bir ülke olarak en temel ihtiyaçlarından birisinin enerji alanındaki bağımsızlığı olduğunu söyledi. Enerji Komisyonu üyeleriyle birlikte Gabar'da incelemelerde bulunan Kurtulmuş, petrol kuyularındaki üretimin artması, doğalgaz kaynaklarının gelişmesi ve alternatif enerji kaynaklarıyla birlikte Türkiye'nin ciddi enerji üretimi yapan bir ülke haline geldiğini ifade etti. **MARUF BUZCUGİL/06**

Çin'den sonra Kanadalılar 'nükleer'e talip oldu

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, ikinci ve üçüncü nükleer santrale Rusya, G. Kore ve Çin'den sonra Kanadalıların da ilgi gösterdiğini açıkladı. Suriye'nin kuzeyine elektrik sa-

tıldığını belirten Bakan Bayraktar, ülkenin tamamına ve Kuzey Kıbrıs'a da elektrik ve doğalgaz hattı kurulacağını belirterek, "Rum Kesimi de bundan yararlanır" dedi.

Ferit PARLAK s04

Çin'den sonra Kanadalılar nükleer santrale talip oldu

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, ikinci ve üçüncü nükleer santrale Rusya, Güney Kore ve Çin'den sonra Kanadalıların da ilgi gösterdiğini açıkladı.

İFM, enerji ve emtia'nın da merkezi olacak

Bakan Bayraktar, "İstanbul Finans Merkezi'ni aynı zamanda bir enerji ve emtia borsası haline dönüştürmek istiyoruz. Dolayısıyla bütün bunları yaptığımızda gerçekten bir merkez ülke olacağız. Avrupa, şu anda Türkiye'yi aslında bu anlamda çok müteakkir olması gereken bir durumda. Çünkü doğal gazda olsun, petrol piyasasında olsun çok ciddi şekilde Türkiye, Avrupa'nın arz güvenliğine katkı yapıyor. Daha geliştirebileceğimiz çok proje var. Ama diğer konularımız da bugün Irak'ın doğal gaz ihtiyacı var. İran'ın elektrik ihtiyacı var. Dolayısıyla bütün bunlar da Türkiye'nin oynayacağı çok önemli roller var. Biz buraya doğru daha güçlü bir şekilde gidiyoruz" şeklinde konuştu.

KKTC'nin hattından Güney de faydalanır

Kıbrıs'a elektrik ve hatta doğal gaz götürmeyle alakalı ciddi bir hazırlık yapıldığına dikkat çeken Alparslan Bayraktar, "Kıbrıs'a mutlaka elektrik götürmemiz lazım. Aslında bu, bölünme için ihtiyaç olan bir şey. Çünkü bugün gerek Güney Kıbrıs gerek Kuzey Kıbrıs fosil yakıtlarıyla elektrik üretiliyor. Halbuki biz elektriki Türkiye'den götürsek Kuzey ile Güney arasında bir entegrasyonu, bağlantı var. Dolayısıyla kuzeyden güneye ihtiyaç olduğunda istedikleri zaman elektriki götürebiliriz. Bu elektriki biz Türkiye'den sadece yenilenebilir enerjiden üreten santrallerden de sağlayabiliriz" dedi.

Petrolü taştan çıkartacağız

Diyarbakır'da ki 4 sahada, kaya petrolünde dünya sıralamasında yer alan ABD'li firma ile üretim yapılacak. Bakan Alparslan Bayraktar, "Diyarbakır'daki bulunan 4 saha için ABD'li firmaların 6.1 milyar varillik rezerv tahmini yaptı. Bu Türkiye'nin 15 yıllık petrol ihtiyacını anlamını taşıyor. Kaya petrolü alanında dünyanın en iyisi olan ABD'li firma ile anlaşmayı yaptık ve çalışmaları hızlandırdık. Yani petrolümüzü taştan çıkaracağız" dedi. Bayraktar, "Kaya gazı veya kaya petrolü dediğimiz ankovansiyonel, geleneksel olmayan petrol ve doğal gaz üretiminin maliyeti normalden yüksek. Ama rezerv, üretimimiz farklı bir noktaya taşıyabilir" şeklinde konuştu.

Türkiye'nin enerjide en stratejik projelerinden biri olan nükleer enerjide Rusya ve Çin'in ardından bir talip ülke daha çıktı. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Gabar Dağı'ndaki Şehit Esma Çevik-1 Nolu İlk Keşif Kuşusu'nda düzenlenen törenin ardından yaptığı açıklamada ikinci ve üçüncü nükleer santral ile ilgili talepler hakkında da bilgi verdi. Bayraktar, "İkinci ve üçüncü santrale ilgili Rusya'nın, Güney Kore'nin, Çin'in ilgisini var. Bunların yanı sıra görüştüğümüz ülkeler ve şirketler de var. Bunlardan bir tanesi Kanada. Bunların içerisinde Türkiye'ye en faydalı olabilecek, bize en rekabetçi teklifi sunabilecek seçimi yapacağız" dedi.

Küçük modüler reaktörler de düşünüldükleri dile getiren Bakan Bayraktar, "Gelecekte nükleeri daha yoğun bir şekilde göreceğiz. Küçük modüler reaktörlerde de büyük bir potansiyel var. Orada da dikkatli hareket etmek lazım. Doğru teknolojiyi seçebilmek lazım. Bir de mümkünse orada için sanayi tarafı da yani üretim tarafında da olabilmek, Türkiye'ye buteknolojiyi kazandırabilmek lazım" bilgisini verdi.

Suriye'de de yabancılarla işbirliği yapılabilir

Bayraktar, Türkiye'nin enerji gündemi, işbirlikleri ve planları hakkında bilgi verirken Suriye ile ilgili açıklamalarda da bulundu. Bayraktar, "Suriye'de de yabancı şirketlerle, farklı ülkelerdeki şirketlerle de ortak çalışabiliriz. Sakarya'da da, Gabar'da da gördük kabiliyetlerimizi. Bunların hepsini biz kendimiz yapıyoruz. Bizim çocuklarımız, bizim mühendislerimiz çalışıyor ve ciddi bir bilgi birikimi var. Sınır öbür tarafında da yapılması gereken de bir çok iş var. Dolayısıyla biz bu anlamda Suriye'de de daha yoğun bir şekilde olabiliriz. Suriye'nin doğal gaz potansiyelinin, özellikle denizlerdeki doğal gaz potansiyeliyle alakalı. Bize şu anda dünyanın her yerinden talepler geliyor. Libya'dan geliyor, Somali'den de, Pakistan'da yakın bir zamanda anlaşma imzalandı. Pakistan denizlerinde arama yapacağız. Bütün bunları konuşuyoruz. Net konuşuyoruz. Lokasyon lokasyonu konuşuyoruz ve tabii ki bunun olgunlaşması belli bir kıvrana gelmesi gerekiyor" dedi.

Suriyelilerin dönüşmesi için elektrikle erişim önemli

Suriyeli vatandaşların Suriye'ye dönüşmelerini için elektrik ve suya erişiminin ve altyapının normalleşmesinin olması gerekliliğini vurgulayan Bayraktar, "Türkiye'de çok önemli sayıda Suriyeli vatandaş var. Bu insanların büyük bir kısmı da Suriye'ye dönmek istiyor. Ama Suriye'ye dönüşün temel şartlarından

Enerjide merkez olmak için stratejik konum yetmez, adımlar atacağız

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Bayraktar, "Öyle bir coğrafyadayız ve konumdayız ki Dünyanın petrol ve doğal gaz rezervlerinin yüzde 60'ı etrafımızda. Dünyanın en önemli tüketicisi Avrupa ise dibimizde. Bunu göz ardı etmemek lazım. Ama bu pozisyon, tek başına yeterli değil. Bunu destekleyecek, onu güçlendirecek adımlara ihtiyaç var. O adımlardan biri de şu, bizim çok güçlü bir enerji altyapısına sahip olmamız lazım. Yani bizim elektriki doğudan batıya, güneyden kuzeye

taşıyabilmemiz lazım. Bizim doğal gazı aynı söylediğim şekilde taşıyabilmemiz ve iletebilmemiz lazım" vurgusunu yaptı.

Yatırımlardan "meyve almasın" zamanı

Türkiye'nin enerji altyapısına da yüksek miktarlarda yatırım yapılmasına dikkat çeken Bayraktar, "O kadar büyük yatırımlar yaptık ki son 20 yılda. 200 bin kilometrenin üzerinde doğal gaz hattı var Türkiye'de. 20 bin kilometrenin üzerinde yüksek basınçta çelik

hatlarımız var. BOTAS'ın hatları. Dolayısıyla o büyük taşımayı yapacak kapasitedeyiz. Petrol boru hatları projelerinin büyük bölümünü tamamladık. Şimdi yavaş yavaş onun meyvelerini almaya başlıyoruz. Biz doğal gazda yüzde yüz ithalata bağımlı bir ülke iken bugün Türkiye doğal gaz ihrac eden bir ülke haline geldi. Elbette ki Karadeniz'deki üretimimiz ama onun ötesinde farklı kaynaklardan doğal gazı alabiliyoruz ve bunu Avrupa'ya, pazara iletebiliyoruz" dedi.

Aramada Karadeniz'deki sahalarla yoğunlaştık; yeni planlarımız var

Arama konusunda da bilgiler veren Bakan Alparslan Bayraktar, "Şu anda bütün gücümüzle Karadeniz'deki sahaları geliştirmeye gayret ediyoruz. Karadeniz'de ilk fazı bitirdik 9.5 milyon metreküple. Şimdi ikinci fazın çalışmaları devam ediyor. Çanakkale'deki yüzzer üretim platformu 29 Mayıs'ta boğazdan geçiyor. Filyos'a göndereceğiz. İkinci faz için 303 metre boyunda 57 metre

eninde. Ama bir taraftan da Göktepe-3 kuyusunda olduğu gibi yeni keşifler için de gemilerimizden bir tanesini oraya ayırdık. Abdullhamid Han, Göktepe-3'te büyük bir rezerv keşfetti. Sosyal medyada görüyorum. "Bu aslında mevcut rezervin artırılmasıyla, güncellenmesiyle alakalı" diye. Halbuki bambaşka bir lokasyon. Arada 80 kilometre var. Apaynı bir

yer. Dolayısıyla yeni bir rezerv, yeni bir keşif" dedi. Bayraktar, "Bu Akdeniz'den vazgeçtiğimiz anlamına gelmiyor. Filomuzla alakalı yeni gelişmeler olabilir. Benim Akdeniz'de faaliyette olabilmem için diğer yerlerde sondaj yapabilmem için gemiye ihtiyacımız var. Şu anda gemilerimiz Karadeniz'e çok meşgul. Ama önümüzdeki dönemle ilgili planlarımız var" dedi.

bir tanesi hayatın normalleşmesi, en temel hizmetlerin kendilerine verilmesi. Güvenlik başta olmak üzere. İnsanların elektrikle erişiminin, temiz suya erişiminin olması lazım. Altyapının normalleşmesi ve normale dönüşün olması lazım" açıklamasını yaptı. Elektrik sorunlarının başında geldiğini ifade eden Bayraktar, "Buradaki en temel sorunlardan bir tanesi enerji. Çünkü elektrik

olmadığı zaman hiçbir şey yok. Bizlikünden beri bu konuya ne kadar katkı yapabiliriz noktasından bakıyoruz. Elektrikte, şu anda Kuzey Suriye'ye ihrac ettiğimiz bir elektrik var. Bu ihracatı özel şirketler yapıyor. Yapılan elektrik ihracatının miktarını artırmakla alakalı, özellikle Halep'e yaklaşık 500 megavattlık bir ihracatla alakalı teknik bir çalışmayı yürütüyoruz. Önümüzdeki aylarda bununla ilgili bir netice alacağız" ifadelerini kullandı.

Doğalgaz hayatı normalleştirilecek

Suriye'ye doğalgaz ihracatı için de çalışmaları yaptıklarını dile getiren Bayraktar, "Doğalgaz alanında elektrik üretme amacıyla, Suriye'ye ihrac edeceğimiz bir ürün. Orada da çok kısa bir zaman içerisinde, bu yaz olabilir, doğal gazı Kilis'ten Halep'e intikal ettireceğiz. Doğalgazda Türk harman dedikimiz, Türkiye'ye gelen bütün gazlar ve Sakarya'da ürettiğimiz gaz şebekede harmanlanıyor ve biz buna Türk harman diyoruz. Bu harman, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından temizlenen mayınlı arazinin üzerine

Suriye'de daha yoğun şekilde olabiliriz. Bize şu anda dünyanın her yerinden talepler geliyor. Libya'dan geliyor, Somali'den de, Pakistan'da yakın bir zamanda anlaşma imzalandı. Pakistan denizlerinde arama yapacağız.

deki boru hattıyla Halep ve Humus'a göndereceğiz. Oradaki santralleri de elektrik üretimi için devreye alacağız. Bu yöle hayatın normalleşmesine katkı sağlayacağız" dedi.

Suriye'nin potansiyeli devreye girmeli

Bayraktar, "Uzun vadede ise Suriye'nin yeniden inşası, hayatın normalleşmesi, güvenin tesis edilmesi için büyük miktarda finansal kaynağa ihtiyaç var. İlk akla gelenler elbette ki petrol ve doğal gaz üretileri. 2000'lerin başında Suriye'nin günlük petrol üretimi 632 bin varildi. Muazzam bir rakam. Bugün ise üretim günlük 90-100 bin varillerde ve kontrol Şam yönetiminde değil. Dolayısıyla biz diyoruz ki buraların doğru bir şekilde, Suriye'nin normalleşmesine kaynak olacak şekilde işletilmeli" şeklinde konuştu.

Enerjide süper izin torba kanunu sevk edilecek

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı **Abdullah Tancan**, Enerjide Dijitalleşme Derneği (EDİDER) ve Enerji Depolama Sistemleri Derneği (EDSİS) tarafından düzenlenen 3. Enerji Depolama Sistemleri Zirvesi'nde konuştu.

Dijitalleşme, veri merkezleri ve yapay zeka alanındaki gelişmeler ile binalarda elektrifikasyonun artmasının enerji talebini giderek yükselteceğini ifade eden Tancan, "Elektrik talebinin 2035'e kadar yıllık ortalama yüzde 3,5 seviyesinde artarak 510,5 teravatsaat seviyesine ulaşmasını, 2035-2055 döneminde ise yıllık ortalama yüzde 5,12 düzeyinde artarak 1406 teravatsaat seviyesine ulaşmasını bekliyoruz." dedi. Tancan, Türkiye'de enerji politikalarının arz güvenliğini sağlama, dışa bağımlılığı azaltma ve 2053 net sıfır emisyon vizyonuna

ulaşma doğrultusunda şekillendiğini, bu hedeflere ulaşabilmek için uzun vadeli stratejilerde yenilenebilir enerji kapasitenin artırılması hususuna yer verildiğini dile getirdi.

Türkiye'de Nisan 2025 sonu itibarıyla elektrik kurulu gücünün 118 bin 668 megavat seviyesine ulaştığını, bu miktarın yüzde 60,6'sının yenilenebilir enerji kaynaklarından oluştuğunu aktaran Tancan, elektrik kurulu gücünün 2035'te 227 bin 200 megavata, toplam yenilenebilir kapasitesinin de 160 bin 200 megavata ulaşacağını öngördüklerini söyledi.

Tancan, "2035'e kadar kapasitemizin 43 bin 100 megavattı rüzgar, 76 bin 900 megavattı güneş olacak şekilde toplam 120 bin megavata çıkarılması, bu kapsamda yaklaşık 80 milyar dolarlık bir yatırım alanı oluşturulması hedeflenmiştir." dedi.

Petrol ve doğalgaz aramacılığı konusunda çalışmalarına devam eden ve geçtiğimiz günlerde Karadeniz'de piyasa değeri 30 milyar dolar olan gaz keşfeden Türkiye, bir yandan da yenilenebilir enerji konusundaki çalışmalarına devam ediyor. **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı** Enerji İşleri Genel Müdürü Ahmet Özkaya, bu yılın haziran ayı içerisinde 2025 YEKA yarışmalarının şartnamesini duyuracaklarını, kasım ayında da yarışmaları yapacaklarını açıkladı. Türkiye'nin rüzgâr ve güneş kurulu gücünün 35 bin megavat olduğunu hatırlatan Özkaya, bu kurulu gücün 2035'te 120 bin megavat olmasını hedeflediklerini aktardı. Özkaya, "Bugün itibarıyla 64 bin megavatlık da inşa halindeki kapasitemiz var. Bunlarla beraber yaklaşık 100 bin megavata ulaşabiliyoruz. Ancak bizim 120 bin hedefi için ilave bir şeyler daha yapmamız gerekiyor. Nitekim yeni YEKA yarışmaları yapıyoruz. En son bu sene, şubat ayında 1.200 megavatlık rüzgâr ve 800 megavatlık güneş YEKA yarışmaları yaptık. Bunu her yıl tekrar etmek istiyoruz. Bu yılın muhtemelen haziran ayı içerisinde 2025 YEKA yarışmalarının şartnamesini duyuracağız, koşullarını belirleyeceğiz. Hangi sahalarda ne kadarlık bir güç için yarışma yapacağımızı duyuracağız. Muhtemelen kasım ayında da bu yarışmaları yapacağız" dedi.

SÜPER İZİN DÜZENLEMESİ

Yatırım süreçlerini hızlandırması beklenen "Süper izin" konusunda da açıklamalarda bulunan Özkaya, düzenlemenin bu hafta içinde Meclis'e sunulmasını beklediklerini belirtti. Özkaya, "Bu hafta içinde ümit ediyorum artık Meclis'e resmi olarak sunulacaktır. Çok yakın bir zamanda bu izin süreçlerinin de hızlandığını göreceğiz. Amacımız 48 ayı bulan uzun izin süreçlerini 24 ayın altına düşürebilmek" diye konuştu.

Özkaya, "Çevreye duyarlılığımız had safhada. Biz burada, mevzuattan tıkatabilen aksaklıkları ve süreyi uzatan şeyleri kısaltmaya çalışıyoruz. Yoksa yine imar yapacak, yine ruhsat ve ÇED alacaklar. Dolayısıyla, yapmaları gereken her şeyi yapacaklar. Biz, 'Orman, iznini vermesin, biz istediğimiz yere rüzgâr kuralım' zihniyetinde değiliz. Sonuçta biz, 'yenilenebilir enerji' diyoruz ve çevreye de duyarlı olmasını istiyoruz. Dolayısıyla biz rüzgârı da, güneşi de hepsini hayata geçirmek istiyoruz ve çevreye duyarlı bir şekilde yapmak istiyoruz" dedi.

Barış ŞİMŞEK / ANKARA

Türkiye güneş enerjisinde rekor kırdı

Türkiye’de güneş enerjisinden elektrik üretimi dün günlük bazda yılın en yüksek seviyesine ulaştı. Türkiye Elektrik İletim AŞ (TEİAŞ) verilerine göre, ülke genelinde toplam elektrik üretimi 802 bin 997 megavatsaat olarak kaydedildi. Bunun yüzde 17,6’sı, yani yaklaşık 141 bin 571 megavatsaatlık kısmı güneş enerjisi santrallerinden sağlandı. Bu oran, Türkiye’nin güneş enerjisinden elektrik üretiminde bugüne kadarki en yüksek günlük performansı olarak kayıtlara geçti.

Güneş enerjisinin ardından en büyük payı yüzde 17 ile barajlı hidroelektrik santralleri aldı. İthal kömür santralleri ise yüzde 14,7 payla üçüncü sırada yer aldı. Böylece Türkiye elektrik üretiminde yenilenebilir kaynakların payı giderek artarken, güneş enerjisi özellikle önemli bir yükseliş gösterdi.

Dün tüketim ise 801 bin 633 megavatsaat seviyesinde gerçekleşti. Elektrik tüketiminde günün en yüksek noktası 21.00 saatinde 39 bin 728 megavatsaat ile ölçülürken, en düşük tüketim ise sabah 07.00’de 25 bin 785 megavatsaat oldu. Bu dalgalanma, tüketici ihtiyaçlarına göre elektrik talebinin gün içinde değiştiğini ortaya koydu.

Enerji ticaretinde ise Türkiye, dün 6 bin 397 megavatsaat elektrik ihracatı yaparken, 5 bin 48 megavatsaatlık elektrik ithalatı gerçekleştirdi. Bu veriler, ülkenin elektrik dengesinde hem üretim hem de ticaret açısından aktif bir konumda olduğunu gösteriyor.

Güneş enerjisindeki bu rekor, Türkiye’nin yenilenebilir enerjiye verdiği önemin ve yatırımların artmasının bir sonucu olarak değerlendiriliyor. Uzmanlar, önümüzdeki yıllarda güneş enerjisi üretiminin daha da artacağını ve ülkenin enerji dönüşümünde kritik bir rol oynayacağını belirtiyorlar.

Bu gelişmeler, hem çevresel sürdürülebilirlik hem de enerji arz güvenliği açısından Türkiye için olumlu bir gelişme olarak yorumlanıyor. Güneş enerjisindeki bu rekor, Türkiye’nin elektrik üretiminde temiz ve yenilenebilir kaynaklara geçiş sürecinin hızlandığını da gösteriyor.

GOOGLE ÜÇ
NÜKLEER
YATIRIM İÇİN
ANLAŞTI

NÜKLEER PATRONU ARAMA MOTORU

AMERİKA, Kaliforniya merkezli arama motoru Google, **nükleer enerji** yatırımlarına hız veriyor. Şirket 2024'te yapay zekâ veri merkezlerine güç sağlayacak enerjiyi üretmek amacıyla küçük nükleer reaktörler kullanmak üzere Kairos Power ile anlaşma yapmıştı. Bu anlaşmaya göre Google ilkinin 2030'a, kalanının da 2035'e kadar tamamlanması planlanan altı ila yedi küçük nükleer reaktör siparişi verdi. 2035'e kadar toplam 500 MW'lık **nükleer enerji** üretim kapasitesine ulaşılması hedefleniyor. Anlaşma kapsamında yapılan planlar, ABD Nükleer Düzenleme Komisyonu ve yerel kurumların onayını beklerken Google bu kez bir başka nükleer güç firması Elemental Power ile el sıkıştı. Verilen bilgilere göre ilk etapta Amerika'da üç nükleer tesis kurulacak.

BİR ARAMA NE KADAR ENERJİ İSTİYOR

Bu soruyu Google'a yazıp yanıtını almak, bir akıllı

telefonu tam şarj etmeye yetecek kadar enerji tüketiyor. 1998'de Kalifornia'da kurulan Google, yapay zekâ alanındaki rekabete rağmen yükselen büyüme ivmesine sahip. Çatı şirketi Alphabet, bu yılın ilk çeyreğinde gelirlerini bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12 artırarak 90.2 milyar dolarlık gelir elde ettiğini, büyümede özellikle Google Arama, YouTube reklamları, abonelik hizmetleri ve Google Cloud alanlarındaki performansın etkili olduğunu duyurdu.

Görünen o ki şirketin bu büyümeyi sürdürmek için daha çok enerjiye ihtiyacı var.

Google'ın veri merkezlerinin enerjisinden sorumlu başkanı Amanda Peterson Corio'nun, Elementl Power anlaşmasıyla ilgili, "Elementl Power ile yaptığımız işbirliği, yapay zekâ ve Amerikan inovasyonuna ayak uydurmak için gereken hızda hareket etme yeteneğimizi artıracak. Bu sayede, yapay zekâ çağının gerektirdiği enerjiye hızlı bir geçiş yapmamız mümkün olacak" yorumu dikkat çekici.

"Enerjide verimli büyüme, sadece iklim değil, sürdürülebilir rekabetçilik meselesi"

YAKIN PLAN
DİDEM ERYAR
ÜNÜ
didem.eryar@eud.com.tr

Sabancı Üniversitesi İstanbul Uluslararası Enerji ve İklim Merkezi (IICEC) Direktörü Bora Şekip Güray, Türkiye'nin enerji ve iklim politikalarında önemli bir dönüşüm sürecinden geçtiğine dikkat çekiyor. Güray, artan talebi güvenli, sürekli ve rekabetçi bir şekilde karşılayabilecek sürdürülebilir bir enerji arz portföyünün oluşturulmasının kritik önem taşıdığını vurguluyor. Güray'a göre, enerji güvenliği tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de stratejik bir öncelik haline gelmiş durumda. Güray'ın yorumları şöyle:

Enerji güvenliği önceliği Türkiye'de de güçleniyor

"Enerji güvenliği önceliğinin tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de güçlendiğini görüyoruz. Artan talebi güvenli ve sürekli şekilde karşılayabilecek, aynı zamanda da rekabetçiliği yüksek bir arz portföyünün geliştirilmesi ve sürdürülebilirliği kritik önemde olmaya devam edecektir. Bu kapsamda halen enerji arzında üçte-iki oranında olan ithalat yoğunluğunun azaltılmasına ilişkin hedefler öne çıkıyor. Yerli petrol ve doğal gaz üretimini artırma çalışmaları bunun bir boyutu. Bir diğer önemli bileşen ise yenilenebilir enerjiden elektrik üretiminde güçlü artış hedefleri. 2035 yılına kadar rüzgar ve güneş toplam kurulu gücünü dört katıya yakın artışla 120 GW'a ulaştırmak yönünde açıklanmış bir

hedef var. Bu da her yıl ortalama 8 bin MW yeni rüzgar ve güneş kapasitesinin devreye alınabilmesini gerektiriyor. Yerlilik bileşimini artıracak bu gelişim beraberinde elektrik sisteminin esnekliğinin gelişimi için de yeni açılımlar getirecek. Talep tarafına baktığımızda, elektrifikasyonda gerek elektrikli araçlarla, gerekse de binalarda ve sanayide talep artışıyla kuvvetli bir büyüme trendi var. Gelecekte buna veri merkezleri gibi yeni talep alanları da eklenecek.

Kritik mineraller yeni bir stratejik alan haline geliyor

"Son dönemde kritik mineraller tüm dünyada daha çok öne çıkmaya başladı. Bunun iki önemli nedeni var. Güvenli ve temiz enerji dönüşümü için bataryalardan güneş panellerine, elektrik şebekelerine kadar pek çok teknolojiye bakur, lityum, kobalt, nadir toprak elementleri gibi kritik minerallere olan ihtiyaç artacak. Buralarda coğrafi konsantrasyon ise ilgili tedarik zincirlerinin güvenliği ve arzın sürekliliği ve rekabetçiliği bakımından yeni stratejiler gerektiriyor. Tüm bunların, jeopolitik gelişmeler ve yeni ticaret dinamikleri ile de yakından ilişkisi var. Bu konunun Türkiye için de ekonomik büyüme, sanayileşme, enerji dönüşümü ve teknolojik gelişim gibi pek çok bakımdan çok kritik olduğunu ve önümüzdeki dönemin temel bağlaşıklarından birisi olacağını düşünüyorum."

Enerji verimliliğinde önemli bir potansiyelimiz var...

"Türkiye'de enerjiyi daha verimli üretmek ve tüketmek,

Sabancı Üniversitesi İstanbul Uluslararası Enerji ve İklim Merkezi (IICEC) Direktörü Bora Şekip Güray, Türkiye'nin enerji ve iklim politikalarında önemli bir dönüşüm sürecinden geçtiğine dikkat çekerken, artan talebi güvenli, sürekli ve rekabetçi bir şekilde karşılayabilecek sürdürülebilir bir enerji arz portföyünün oluşturulmasının kritik önem taşıdığını vurguluyor.

hem enerji güvenliği, hem enerji ithalatından kaynaklı cari açığın düşürülmesi, hem de enerji sisteminin toplam karbon yoğunluğunun azaltılabilmesi bakımından kritik bir fırsat alanı. Enerji verimliliğinde, binalarda, sanayide, ulaşımda ve diğer sektörlerde önemli bir potansiyelimiz var. Binalarda ısı yalıtımı, ulaşımda modlar arası geçişler ve yakıt verimliliği, sanayide ısı süreçler, elektrik motorları gibi alanlar, genel aydınlatma, tarımsal sulama, bölgesel

ısıtma gibi başlıklar yüksek verim potansiyeli ile öne çıkıyor. Çalışmamızda enerji talebine detaylı olarak baktık ve Türkiye'nin toplam nihai enerji tüketiminin yaklaşık dörtte-üçünün beş alandan geldiğini gördük. Bunlar sırasıyla yüzde 20 ile binalarda ısıtma ve soğutma, yüzde 18 ile karayolunda yolcu taşımacılığı, yine yüzde 18 ile enerji yoğun sanayi, yüzde 8 ile karayolunda yük taşıma ve yüzde 7 ile binalarda elektrikli cihazlar ve aydınlatma."

Yatırımlar yeterli seviyede değil

"Temel zorluklara baktığımızda yatırımların henüz yeterli seviyede olmadığını görüyoruz. Yatırım portföyünün büyümesi ve çeşitlenmesi, yeni iş modelleri ile desteklenmesi gerekiyor. Eski ve verimsiz konut binalarında kapsamlı bir enerji verimliliği programına ihtiyaç var. Teknoloji, dijitalleşme, yapay zeka gibi alanlar, enerji tüketiminde ölçme ve optimizasyon için yenilikçi fırsatlar getiriyor. Bir diğer kritik önerimiz enerji verimliliği bilincinin güçlenmesine dair. Bu yönde farkındalığın artması enerjiyi daha rasyonel tüketmek bakımından önemli faydalar beraberinde getirecek. Hibrit ve elektrikli araçlar, ısı pompaları, enerji depolama, akıllı şebekeler gibi teknoloji alanlarında ilerlemeler verimli büyümenin anahtarları arasında olacak. Yatırım ortamının ve enerji piyasalarının gelişiminde yine işbirlikleri ile sağlanabilecek yeni fırsatlar olabileceğini düşünüyorum. Sınayinin enerji-yoğun yapısından daha teknoloji-yoğun bir yapıya sürdürülebilir dönüşüm, ulaşımda demiryolları ve denizyollarında verimli seçeneklere daha fazla yönelim, kentsel planlamalarda binalar ve ulaşım modelleri entegrasyonu ve mikro mobilite gibi örnekler var. Enerjide verimli büyüme sadece enerji ve iklim konusu değil. Aynı zamanda ekonominin sürdürülebilir rekabetçiliği bakımından da stratejik bir alan. Bu nedenler enerji verimliliğini ve enerjiyi daha rasyonel ve aynı zamanda daha yüksek katma değerli tüketime yönlendirmeyi bir öncelik olarak konumlandırmayı sürdürmeliyiz."

Enerji dönüşümünün başarısı için kritik 3 faktör

"Enerji dönüşümünün başarısı için en kritik 3 faktörü sıralamak gerekirse, öncelikle öngörülebilirlik derim. Enerji yatırımları genelde uzun soluklu nitelik taşıyor, enerji stratejik bir sektör ve aynı zamanda enerji sektöründe arz, talep, yakıt ve teknoloji değişimlerine ilişkin süreçler in sürdürülebilir gelişimi de hem detaylı planlama, hem de enerji sisteminin doğası gereği belirli vadeler gerektiriyor. Teknolojik gelişim kritik bir başarı faktörü. Yeni teknolojilerin teknik performans, maliyetleri, rekabetçilikleri ve toplumsal katkılar. Diğer önemli bir faktörü ise yatırım ve finansman boyutu olarak görüyorum. Özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ve enerji talebi artmaya devam eden bir ekonomi için finansmana erişimin artması ve yatırım portföyünün büyütülebilmesi daha iyi bir enerji geleceği için belirleyici unsurlardan birisi olmaya devam edecektir. Bunlara enerji arz güvenliğini de ekleyebiliriz. Enerjinin yaşamsal rolü, güvenli enerji tedarikini tüm dünyada karar alıcıların ve sektörlerin gündeminin üst sıralarında tutmaya devam edeceği diye düşünüyorum."